

EEN WAGEN KOPEN IN DE EUROPESE UNIE

Het ECC toont je de weg.

De informatie in deze brochure geldt voor de invoer van een personenwagen die door een privépersoon wordt gekocht in een andere EU-land.

Sommige auto's zijn goedkoper in andere EU-landen, maar voordat je beslist een wagen elders te kopen, moet je het totale kostenplaatje berekenen. Ook moet je bij de invoer enkele administratieve en logistieke stappen ondernemen.

1	Bereken de juiste prijs	4
2	De wagen invoeren in België	6
3	Het Europese certificaat van overeenstemming	7
4	Het vervoer naar België	8
5	De verzekering van de wagen	9
6	Bij het douanekantoor	10
7	De technische controle	11
8	De inschrijving bij de DIV	12
9	Belastingen	13
10	De garantie	14
11	Europese parkeerkaart voor mensen met een handicap	16
12	De wagen herstellen in het buitenland	17
	De aankoop van een nieuwe wagen in 9 stappen	18
	De aankoop van een occasiewagen in 9 stappen	19
	Getuigenis van een consument	20
	Klachten?	22
	Nuttige links	23

Bereken de juiste prijs

Hoeveel je uiteindelijk zal betalen voor je wagen in het buitenland hangt af van het type wagen (nieuw of occasie), de kosten voor invoer en je negotiatietalent.

Nieuwe wagen

Het btw-wetboek beschouwt een personenwagen als nieuw indien tenminste aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- ⦿ De levering vindt plaats binnen een termijn van 6 maanden te rekenen vanaf de datum van de eerste ingebruikneming.

OF

- ⦿ Het voertuig heeft niet meer dan 6000 km afgelegd.

Voldoet de wagen aan één van deze voorwaarden, dan betaal je in het buitenland de nettoprijs. Om de nettoprijs te berekenen, trek je de buitenlandse btw¹ af van de verkoopprijs. Bij de invoer in België betaal je de Belgische btw (21 % op 05/01/2016). Informeer dus de verkoper dat de wagen zal geëxporteerd worden.

OPGELET! DUBBELE BTW

Het gebeurt dat Duitse verkopers toch eisen dat je de Duitse btw betaalt, omdat ze aan hun fiscale overheid het bewijs moeten leveren dat je de auto uitvoerde naar een andere lidstaat. In België betaal je de Belgische btw. Als je het bewijs van inschrijving opstuurt, krijg je de Duitse btw van de verkoper terug.

1 http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf

Occasiewagenen

Het btw-wetboek beschouwt een wagen als niet nieuw indien tegelijkertijd aan de 2 volgende voorwaarden is voldaan:

- ⦿ de levering vindt plaats meer dan 6 maanden na de datum van de eerste ingebruikneming,
- EN
- ⦿ het voertuig heeft meer dan 6.000 km afgelegd.

Voldoet de wagen aan beide voorwaarden, dan betaal je bij een professionele verkoper de prijs btw inbegrepen. Koop je de wagen bij een privépersoon, dan is er geen btw verschuldigd, noch in het land van de verkoper, noch in België.

Wat betaal je:

Nieuwe wagen

nettoprijs (aan verkoper) + 21% btw (aan Belgische douane)

Occasiewagen

aan professionele verkoper: prijs btw inbegrepen

aan privéverkoper: overeengekomen prijs (geen btw te betalen)

OPGELET! OPLICHTING OP HET INTERNET

Een opmerkelijk lage prijs, de vraag om een deel van het bedrag te betalen aan een transportfirma die de auto komt leveren, betalen via Western Union of Moneygram, ... Ga niet in op dergelijke schijnbaar interessante aanbiedingen. Er is veel kans dat je de auto noch je geld terugziet. Koop nooit een wagen die je niet vooraf hebt gezien.

De wagen invoeren in België

De procedure om een wagen in te voeren in België is gelijklopend voor nieuwe en occasiewagens, maar niet volledig gelijk. Daarom worden op het einde van deze gids de stappen voor de invoer van nieuwe en voor occasiewagens afzonderlijk opgesteld.

In grote lijnen verloopt het invoerproces als volgt.

- 1 Je koopt de wagen in een andere EU-lidstaat.
- 2 Je verzamelt de nodige documenten, waaronder het originele buitenlandse inschrijvingsbewijs (enkel bij occasiewagen) en het Europese certificaat van overeenstemming (zie pagina 7).
- 3 Je regelt het vervoer naar België (zie pagina 8).
- 4 Je biedt de wagen aan bij een douanekantoor in België (zie pagina 10).
- 5 De occasiewagen ondergaat een technische keuring (geldt niet voor nieuwe wagens)² (zie pagina 11).
- 6 Je regelt de verzekering van de wagen (zie pagina 9).
- 7 De wagen wordt ingeschreven bij de DIV (zie pagina 12).
- 8 Je betaalt de verplichte belastingen (zie pagina 13).

---

2 Een nieuwe wagen die reeds ingeschreven werd moet wel gekeurd worden.

Het Europese certificaat van overeenstemming

Sinds september 2013 moet je geen Europees certificaat van overeenstemming voorleggen als je in België een voertuig wilt registreren dat reeds eerder in een ander land van de EU ingeschreven was.

De afschaffing van deze verplichting betekent een aanzienlijke besparing: vroeger moest je bijna € 200 neertellen voor het Europees certificaat van overeenstemming dat je via de verdeler of een speciale technische keuring kon verkrijgen.

Heb je geen Europees certificaat van overeenstemming en het inschrijvingsbewijs is onvolledig of onleesbaar, dan zal de DIV de bevoegde instantie van het land waar je het voertuig kocht moeten contacteren en de vereiste technische informatie opvragen. Hierdoor kan de inschrijving van je voertuig een vertraging tot 3 maanden oplopen. Hou daar rekening mee.

Koop je een tweedehandsvoertuig? Vraag de verkoper dan steeds het Europese certificaat van overeenstemming.

Het vervoer naar België

Om je auto naar België te transporteren, heb je verschillende mogelijkheden.

- Je kan de nieuwe wagen op een aanhangwagen naar België rijden.
- Je kan beroep doen op een transportfirma.
- Je kan de wagen zelf naar België rijden met transitplaten.
- Indien je gemakkelijk kunt terugkeren naar de verkoper, kan je bij de aankoop van een nieuwe wagen inschrijven en meteen de definitieve platen gebruiken.

Transitplaten zijn tijdelijke nummerplaten die je toelaten met de wagen tot in België te rijden. Je moet je in het land waar je de wagen koopt informeren over waar en hoe je de transitplaten kan bestellen en hoeveel ze kosten. Vraag de verkoper je hierbij te helpen.

Het is immers niet altijd duidelijk waar u transitplaten kunt verkrijgen, hoeveel ze kosten en hoelang het bestelproces duurt. Het ECC heeft deze informatie samengebracht en geeft land per land een overzicht in de gratis brochure "*Transitplaten in de Europese Unie*³".

OPGELET! DUITSE TRANSITPLATEN

In Duitsland bestaan 2 soorten transitplaten, met een rode rand en met een gele rand. Enkel de transitplaten met een rode rand (Ausfuhrkennzeichen) zijn Duitse platen bestemd voor export.

3 <http://www.eccbelgie.be/transitplaten-in-de-europese-unie-s77521.htm>

De verzekering van de wagen

Je moet de auto voor de rit naar België verzekeren. Je kan een tijdelijke verzekering onderschrijven in het land waar je de auto koopt (bijvoorbeeld bij de maatschappij die de transitplaten levert) of je verzekeren bij je Belgische verzekeraar.

Nadat je de invoerformaliteiten hebt vervuld en voor je de wagen kan inschrijven bij de DIV, moet je een autoverzekering afsluiten om je burgerlijke aansprakelijkheid te dekken, zoals geldt voor elke wagen die in België rijdt.

Bij het douanekantoor

Eenmaal in België moet je langs een douanekantoor naar keuze. Je moet volgende documenten voorleggen:

- De aankoopfactuur met vermelding van de prijs en het chassisnummer. Bij een nieuwe wagen is dit de prijs zonder btw.
- Het originele inschrijvingsbewijs indien de wagen reeds ingeschreven werd.

Neem ook andere documenten zoals een betalingsbewijs en een bestelbon mee om te bewijzen dat de vermeldingen op de factuur juist zijn.

Indien je een nieuwe wagen kocht, dan vordert de douaneambtenaar de betaling van de btw en reikt hij je het vignet 705 uit dat op het inschrijvingsformulier, bestemd voor de DIV (roze formulier), wordt gekleefd.

Bij een occasionewagen hoef je geen btw in België te betalen alvorens je het vignet 705 wordt uitgereikt.

Belgisch inschrijvingsbewijs (nieuw)

Belgisch inschrijvingsbewijs (voormalig)

De technische controle

Koop je een occasiewagen of een nieuwe wagen die reeds ingeschreven werd, dan moet hij de technische controle passeren, net zoals dit het geval is met Belgische occasiewagens. Pas dan kan je de wagen laten inschrijven bij de DIV. Je moet volgende documenten voorleggen:

- ⦿ Douanevignet 705
- ⦿ Buitenlands kentekenbewijs⁴ (inschrijvingsbewijs)

De wagen moet voorzien zijn van kentekenplaten. Er zijn 3 mogelijkheden:

- ⦿ Geldige buitenlandse transitplaten (met bijhorende documenten)
- ⦿ Handelaarsplaten (auto wordt voorbereiden door de handelaar met volmacht van de eigenaar)
- ⦿ De oude platen waaronder de wagen nog ingeschreven is (overeen te komen met verkoper)

De vergoeding voor de verschillende keuringsprocedures wordt bij wet vastgesteld en jaarlijks aangepast op basis van de evolutie van de gezondheidsindex⁵.

Douanevignet 705

- 4 In Nederland heeft het inschrijvingsbewijs drie onderdelen én een chipkaart. In Duitsland bestaat het inschrijvingsbewijs uit twee aparte onderdelen.
- 5 www.goca.be/nl/p/ak-tarieven

De inschrijving bij de DIV

Na het vervullen van de douaneformaliteiten en de eventuele technische controle moet je de wagen in België bij de DIV inschrijven.

Dit gebeurt aan de hand van het roze formulier “Aanvraag om inschrijving van een voertuig”, dat je verkregen hebt bij de douane. Op dit formulier moet al aangebracht zijn:

- ⦿ het vignet 705
- ⦿ het vignet van de verzekeraar (in vak Z)

Voor een occasiewagen moet je het originele inschrijvingsbewijs (of een duplicaat) bijvoegen.

De volledige inschrijvingsprocedure wordt in detail beschreven op de website van de DIV⁶.

⁶ www.webdiv.be

Belastingen

Een ingevoerde wagen valt onder hetzelfde belastingsregime als een wagen die in België wordt gekocht. Na de inschrijving van de wagen zal je van de fiscale overheid een uitnodiging ontvangen om de verschillende verplichte belastingen te betalen, nl. :

- ⦿ belasting op de inverkeerstelling (eenmalig)
- ⦿ verkeersbelasting (jaarlijks)
- ⦿ aanvullende verkeersbelasting voor LPG-installaties

Hierover vind je meer op de website van de FOD Financiën.⁷

7 http://financien.belgium.be/nl/particulieren/vervoer/aankoop_van_een_voertuig/

De garantie

De wettelijke garantie

Elk product dat in de EU door een handelaar wordt verkocht, valt onder de wettelijke garantie van 2 jaar. Voor tweedehandsproducten mag de garantieperiode ingekort worden tot 1 jaar. Koop je van een privépersoon dan geniet je deze wettelijke garantie niet.

Dankzij de wettelijke garantie moet de verkoper het defecte voertuig kosteloos en binnen een redelijke termijn herstellen of omruilen. Is dit niet mogelijk, dan kun je een annulatie van de verkoop eisen.

De commerciële garantie

Naast de wettelijke garantie, bieden professionele handelaars vaak ook een commerciële garantie. Meestal is het een fabrieksgarantie, zoals 10 jaar garantie tegen roest of gratis weghulp gedurende een bepaalde periode. De handelaar of fabrikant mag de voorwaarden van deze commerciële garantie zelf bepalen. Eis dat deze garantie schriftelijk vermeld wordt en bewaar de documenten zorgvuldig. Deze contractuele garantie mag geen afbreuk doen aan de wettelijke garantie.

Veel autoconstructeurs bieden een commerciële garantie op nieuwe auto's, maar zelden op tweedehandswagens. In de meeste gevallen zijn commerciële garanties voor auto's geldig over heel Europa, en in het volledige net van de constructeur. Controleer dit voordat u koopt.

OPGELET! KILOMETERSTAND EN ALGEMENE STAAT VAN DE WAGEN

Om zorgen met je occasionewagen te vermijden, controleer je best zijn staat zo nauwkeurig mogelijk voor je tot de aankoop overgaat.

Sommige initiatieven kunnen je daarbij helpen:

- Wie in België een occasionewagen koopt, kan terugvallen op de Car-Pass¹ van de wagen waarop de kilometerstand op verschillende data vermeld staat.
- In Nederland bestaat een soortgelijk systeem, de autopas².
- In Frankrijk bestaat de mogelijkheid om de historiek van de technische controles en bijhorende kilometerstanden op te vragen bij UTAC-OTC³.

Car-Pass KILOMETERLICENTIEFICAAT
Bij elke verkoop op de afgegeve wagen

Numero certificati 0262 702- 0242

Chassisnummer VF349034413000	Mark/Model Renault Espace	Prez (incl. BTW) 6,04 EUR
Barata Ingebruikswaas 25/02/2009	Barata Invoering in België 25/02/2009	Duurtig ton 9,100/2009

Wagen	Kilometerstand	Stapels	Streeplaat	Datum	Streeplaat
81/12/2006	180649	24/12/2008	63782		
18/05/2006	212439	17/02/2008	64092		
17/06/2006	247029	18/06/2008	64668		
15/01/2006	106415	04/04/2008	63900		
05/07/2004	123415	18/07/1999	33055		
18/02/2004	99890				
02/11/2003	96972				
26/03/2003	90490				
22/06/2002	97432				
14/01/2002	76263				

www.Car-Pass.com
Technische informatie op www.car-pass.be
© 2009 Car-Pass, alle rechten voorbehouden

- 1 www.car-pass.be
- 2 www.autopas.nl
- 3 www.utac-otc.com

Europese parkeerkaart voor mensen met een handicap

Indien je in je eigen lidstaat recht hebt op een parkeerkaart voor mensen met een handicap en je reist naar een ander land van de EU, dan geeft die kaart je recht op de faciliteiten die in dit land gelden.

Op de website van de Europese Commissie vind je een brochure⁸ met een overzicht van de gebruiksvoorwaarden van die kaart in alle lidstaten.

8 <http://bookshop.europa.eu/en/parking-card-for-people-with-disabilities-in-the-european-union-pbKE3008401/>

De wagen herstellen in het buitenland

Toeristen zijn gemakkelijke slachtoffers, want het zijn per definitie geen vaste klanten. Vooraleer je de wagen laat herstellen, vraag je best een schriftelijk bestek waarop de prijs uitdrukkelijk vermeld staat.

Laat opschrijven dat geen herstellingen mogen worden uitgevoerd zonder jouw voorafgaande goedkeuring.

Zo vermijd je een onverwacht hoge factuur wanneer je de wagen komt ophalen.

De aankoop van een nieuwe wagen in 9 stappen

(definitie nieuwe wagen: zie pagina 4)

- 1 Informeer en vergelijk goed op voorhand om de voor jou meest geschikte wagen te vinden.
- 2 Betaal de nettoprijs (= prijs zonder btw).
- 3 Verzamel volgende documenten:
  - ⦿ De aankoopfactuur, die minstens volgende gegevens vermeldt: naam koper en verkoper, prijs zonder btw, eigenschappen van de wagen, chassisnummer, vermelding dat het een nieuwe wagen is, datum, betalingswijze, leveringsdatum, ...
  - ⦿ Het inschrijvingsbewijs indien de wagen reeds werd ingeschreven;
  - ⦿ Het Europese certificaat van overeenstemming (zie pagina 7);
  - ⦿ Betalingsbewijzen, bestelbon en andere nuttige documenten.
- 4 Regel het vervoer naar België (zie pagina 8).
- 5 Wend je tot een douanekantoor naar keuze in België en betaal de Belgische btw. Je verkrijgt het vignet 705 dat aangebracht wordt op de aanvraag tot inschrijving (zie pagina 10).
- 6 Laat de wagen keuren indien hij reeds ingeschreven werd. Je moet volgende documenten voorleggen:
  - ⦿ het douanevignet 705
  - ⦿ het originele buitenlandse inschrijvingsbewijs
- 7 Contacteer je verzekeringsmaatschappij die zorgt voor de verzekering en dit aangeeft op de inschrijvingsaanvraag (roze formulier – vak Z) (zie pagina 9).
- 8 Schrijf je wagen in bij de DIV (zie pagina 12).
- 9 Betaal de vereiste belastingen (zie pagina 13).

De aankoop van een occasiewagen in 9 stappen

(definitie occasiewagen: zie pagina 5)

- 1 Informeer, vergelijk en onderzoek grondig de staat van de wagen en de betrouwbaarheid van de kilometerteller (zie pagina 15).
- 2 Betaal de afgesproken prijs. Koop je van een privépersoon, dan is er geen btw verschuldigd. Koop je van een handelaar, dan geldt de prijs lokale btw inbegrepen.
- 3 Verzamel volgende documenten:
  - De aankoopfactuur, die minstens volgende gegevens vermeldt: naam koper en verkoper, prijs, eigenschappen van de wagen, chassisnummer, datum, betalingswijze, leveringsdatum, ...
  - Het originele buitenlandse inschrijvingsbewijs;
  - Het Europese certificaat van overeenstemming (zie pagina 7);
  - Betalingsbewijzen, bestelbon en andere nuttige documenten.
- 4 Regel het vervoer naar België (zie pagina 8).
- 5 Wend je tot een douanekantoor naar keuze in België om het vignet 705 te verkrijgen dat aangebracht wordt op de aanvraag tot inschrijving (zie pagina 10).
- 6 Laat de wagen keuren in een Belgisch keuringstation (zie pagina 11).
Je moet volgende documenten voorleggen:
  - het douanevignet 705
  - het originele buitenlandse inschrijvingsbewijs
- 7 Contacteer je verzekeringsmaatschappij die zorgt voor de verzekering en dit aangeeft op de inschrijvingsaanvraag (roze formulier – vak Z) (zie pagina 9).
- 8 Schrijf je wagen in bij de DIV (zie pagina 12).
- 9 Betaal de vereiste belastingen (zie pagina 13).

Het verhaal van mijnheer T.

Mijnheer T. uit Houtem voerde een Skoda Superb Combi Ambition Plus in die hij bij een Duitse handelaar vond:

"Ik vond de wagen op een Duitse website die me aangeraden werd door vrienden en heb via mail de nodige documenten overgemaakt (ingevuld bestelformulier, kopie van mijn identiteitskaart) en binnen de afgesproken termijn een voorschot betaald.

Ik verkoos de wagen zelf te gaan halen en met Duitse exportplaten naar België te rijden. Er komt wat meer bij kijken, maar het is wel iets goedkoper dan vervoer via vrachtwagen. Daarom heb ik een verblijf ter plaatse geboekt (hotel was voor ons +/- 60-65 euro voor 1 nacht) en gezocht waar goedkoop getankt kon worden langs de route.

Ik moest een verplichte Duitse verzekering afsluiten voor de exportplaten. Ik heb deze besteld via www.deckungskarten.eu, de prijs was 44 euro. Als je de verzekeringkaart laat toekomen bij de handelaar in Duitsland, gaat het sneller en de verzending is gratis. Anders betaal je 5 euro voor verzending naar België. De geldigheidsdatum moet je zelf invullen.

Bij mijn verzekeraar in België nam ik een bijkomende verzekering: bovenop de Duitse BA nog een "full omnium" gedurende de geldigheid van de exportplaat (15 dagen in ons geval). Dit kon gebeuren op basis van het chassisnummer omdat je de Duitse exportplaat nog niet in bezit hebt.

Toen ik de auto ging halen, kreeg ik de nodige papieren (Kfz-Brief, Kfz-Schein + bevestiging van de handelaar dat het om een nieuw voertuig gaat) om de exportplaten (=Ausfuhrkennzeichen) aan te vragen bij de Duitse DIV (=Landratsamt, afkorting LRA).

Met de nodige papieren trok ik naar een plaats waar ze de nummerplaten aanmaken. Die kosten +/- 56 euro. Dan reed ik terug naar de handelaar om de nummerplaten te bevestigen en mijn terugreis aan te vatten.

In België moest ik naar een douanekantoor gaan om de Belgische btw te betalen. Het roze inschrijvingsformulier dat ik op het btw-kantoor heb gekregen, liet ik invullen door mijn verzekeraar om te bevestigen dat het betrokken voertuig verzekerd is. Ik moest het voertuig laten keuren aangezien het reeds ingeschreven was geweest in het buitenland. Geldigheid van die keuring is wel 4 jaar. Dit kon gebeuren met de Duitse exportplaten en moest dus gebeuren binnen de geldigheidstermijn van de Duitse exportplaten.

Vervolgens trok ik naar een DIV-kantoor met alle documenten (roze inschrijvingsformulier + Duitse boorddocumenten + factuur) om de wagen in te schrijven. Daar het voertuig reeds ingeschreven was geweest, moet dit via het DIV-kantoor gebeuren en kan dus niet via webDIV gebeuren bij de verzekeraar.

Om de Duitse btw terug te krijgen, stuurde ik een kopie naar de Duitse handelaar het bewijs dat de Belgische btw betaald werd en dat het voertuig ingeschreven werd in België samen met een kopie van mijn identiteitskaart."

Klachten?

Technische problemen:

Is er een probleem met je wagen, dan is de situatie verschillend als het een nieuwe of een occasiewagen betreft. Een nieuwe wagen die onder de garantie valt, kan je bij een erkende dealer in je eigen land laten herstellen. Bij een occasiewagen moet je in principe de wagen naar de handelaar brengen om van de wettelijke garantie te kunnen genieten (zie pagina 14).

Andere klachten?

Contacteer de juristen van het ECC voor een gratis juridisch advies en bemiddeling.

Voor sommige klachten kan het interessant zijn een bevoegde Belgische of buitenlandse instantie voor buitengerechtelijke geschillenoplossing in te schakelen. ECC kan u hierover informeren.

Nuttige links

Administratie der Douane en Accijnzen:

<http://fiscus.fgov.be/interfdanl/nl/citizens/wagen.htm>

Adressen belastingadministraties (douane):

<http://financien.belgium.be/nl/Contact>

Directie Inschrijvingen Voertuigen (DIV):

www.mobiliteit.fgov.be

Groepering van Erkende Ondernemingen
voor Autokeuring (GOCA):

www.goca.be

Europese Commissie

EU Parking card:

<http://www.parkingcard.europa.eu>

Wat betekent het ECC voor u?

Uw rechten als consument stoppen niet aan de grens. Hebt u een probleem met een aankoop in een andere Europese lidstaat? Doe dan gratis een beroep op de informatie, het advies en de bemiddeling van ECC België en zijn Europese netwerk.

ECC België
Hollandstraat 13
1060 Brussel
tel : 02 542 33 46
info@eccbelgie.be
www.eccbelgie.be

Deze publicatie maakt deel uit van de actie 670706 – ECC-Net BE FPA die fondsgelden ontvangt in het kader van een subsidie voor een ECC-actie van het “European Union’s Consumer Programme” (2014–2020). Dit project is meegefinancierd door Test-Aankoop en de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

De inhoud van deze publicatie bevat de visie van de auteur en valt geheel onder zijn verantwoordelijkheid; hij vertegenwoordigt in geen geval de visie van de Europese Commissie en/of van Consumers, Health, Agriculture and Food Agency of van enige andere instantie van de Europese Unie. De Europese Commissie en/of Chafea zijn/is niet verantwoordelijk voor een eventueel gebruik van de informatie in deze publicatie.

© Herziene uitgave 2016 – Europees Centrum voor de Consument België

Co-funded by
the European Union